Témata kvalifikačních prací členů KČJL v a. r. 2026/2027

doc. Mgr. Jaroslav Vala, Ph.D.:

Bakalářské práce

1) Analýza a interpretace vybraného literárního díla z oblasti současné české literatury

2) Analýza a interpretace vybraného literárního díla z oblasti současné světové literatury

3) Analýza a interpretace vybraného literárního díla z oblasti české literatury pro děti a mládež

4) Analýza a interpretace vybraného literárního díla z oblasti světové literatury pro děti a mládež

Diplomové práce

1) Analýza výukových situací v literární výchově se zaměřením na interpretaci textu

2) Recepce vybraného uměleckého textu žáky základní školy

3) Rozvoj literární tvořivosti žáků základní školy

4) Didaktická intepretace vybraného literárního díla z české literatury

5) Didaktická intepretace vybraného literárního díla ze světové literatury

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

1) Interpretace a didaktické využití vybraných děl české/světové literatury pro děti a mládež (ZŠ)

2) Interpretace a didaktické využití vybraných děl současné světové/české literatury.

3) Analýza výukových situací v literární výchově se zaměřením na interpretaci textu

4) Rozvoj literární tvořivosti žáků základní školy

Před zadáním tématu je třeba osobní konzultace a následné odevzdání předběžné struktury zamýšlené práce. Vypsaná obecná témata je nutné upravit/konkretizovat, jedno téma mohou různým způsobem zpracovávat dva studující.

Studenti/studentky mohou navrhnout po předchozí konzultaci vlastní témata.

prof. Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.:

Bakalářské práce

1) Specifika komunikace dětských hráčů počítačových her se zaměřením na platformu Roblox

2) Psycholingvistické aspekty komunikace vybraných politiků se zaměřením na její toxicitu

3) Specifika komunikace žáků 2. stupně se SPU v online světě (Veronika Milá)

4) Rizika spojená s generativní umělou inteligencí ve vzdělávání a problematika kognitivního offloadingu

5) Interaktivní simulace jako nástroj prevence rizikového chování při seznamování na internetu (Patrick Zelezny)

Diplomové práce

1) Rizika využití generativní umělé inteligence ve školním prostředí se specifickým zaměřením na kognitivní offloading (včetně protiopatření)

2) Fanouškovská kultura v prostředí sociálních sítí jako téma mediální výchovy (Kristýna Pospíšilová)

3) Postavení mediální výchovy v současném vzdělávacím kurikulu a možnosti její realizace (analytická studie)

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

Témata spojená s online komunikací, mediální výchovou či umělou inteligencí - individuálně.

doc. PhDr. Hana Marešová, Ph.D. MBA:

Bakalářské práce

1) Mluva nejmladší generace (jazyková analýza se zaměřením na nářeční problematiku)

2) Proměny významu v éře umělé inteligence

3) Role symbolů v jazykové komunikaci žáků

4) Lexikální změny v digitálním věku - vliv nových technologií na současnou slovní zásobu

5) Současné české enklávy v zahraničí

Diplomové práce

1) E-gramotnost jako klíčová kompetence 21. století

2) Kyberliteratura (téma může být zúženo na konkrétní oblast)

3) Jazyková výuka v 3D virtuálním prostředí

4) Umělá inteligence ve vzdělávání mateřského jazyka

5) Výuka českého jazyka v zahraničí

Daná témata mohou být zadána i v rámci rozšiřujícího studia.

doc. PhDr. Stanislav Štěpáník, Ph.D.:

Bakalářské práce

1) Komparace odborného a školského pojetí vybrané jazykové problematiky

2) Jazyk současné mladé generace a jeho reflexe v materiálech pro výuku českého jazyka

Diplomové práce a závěrečné práce pro rozšiřující studium (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

1) Učitelé ČJL na sociálních sítích: češtináři v roli influencerů

2) Regionální prvky ve výuce českého jazyka

3) Osobní příběhy učitelů českého jazyka

4) (Ne)úspěch / neúspěšný žák ve výuce českého jazyka

5) Možnosti diferenciace výuky českého jazyka s ohledem na individuální potřeby žáků

6) Využití digitálních nástrojů při rozvoji ortografické kompetence

7) Kvalita výukových materiálů nabízených učitelům ČJL

8) Úroveň argumentace v písemných projevech žáků SŠ nebo 2. stupně ZŠ

9) Formativní hodnocení v rozvoji psaní

10) Využití AI ve výuce českého jazyka

Další témata s přesahem do didaktiky českého jazyka na základě zájmu studentů.

Mgr. Jana Sladová, Ph.D.:

Před vložením zadání vybraného tématu do systému STAG je vždy nutná osobní konzultace!

Na vstupní konzultaci přijďte s návrhy konkrétních literárních děl či témat, kterým se chcete ve své práci podrobněji věnovat. Prvotní návrh není závazný, během konzultace budeme o tématu diskutovat a případně vše variovat, specifikovat, upravovat apod.

Termín konzultací pro daný semestr najdete na webu KČJL, případně na nástěnce na chodbě katedry. Pokud vám termín nevyhovuje, můžete se domluvit individuálně e-mailem (jana.sladova@upol.cz). Témata jsou určena pouze studentům se zaměřením ČJL maior.

Bakalářské práce (celkem 6 – 7 prací)

1) Analýza a interpretace vybraných děl z české či světové literatury pro děti a mládež – přesnější formulace zadání na základě možností a zájmu studenta.

2) Analýza a interpretace vybraných děl z české či světové literatury pro dospělé čtenáře – přesnější formulace zadání na základě možností a zájmu studenta.

3) Komparace vybraných motivů v beletrii určené dětským, dospívajícím i dospělým čtenářům - přesnější formulace zadání na základě možností a zájmu studenta.

Diplomové práce (celkem 3 - 4 práce)

1) Komparace a hlubší analýza konkrétních motivů nebo postav ve vybraných dílech české či světové literatury pro děti a mládež – přesnější formulace zadání na základě možností a zájmu studenta.

2) Komparace a hlubší analýza konkrétních motivů nebo postav ve vybraných dílech české či světové literatury pro dospělé čtenáře – přesnější formulace zadání na základě možností a zájmu studenta.

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ); celkem 2 – 3 práce

Témata budou zadaná podle zájmu studentů (na základě jejich návrhů), každé navržené téma je třeba předem osobně konzultovat.

Odborné zaměření odpovídá výše uvedeným příkladům zadání pro prezenční a kombinované studium.

Mgr. Daniel Jakubíček, Ph.D.:

Bakalářské práce

1) Historické romány Jiřího Šotoly (zadáno)

2) Motiv cesty ve vybrané tvorbě P. Coelha a L. Gounelleho (srovnání) (zadáno)

3) Ideál krásy a utváření identity ve vybraném díle české či světové literatury 19. a 20. stol.

4) Rodinná autorita a pocit viny ve vybraném díle české či světové literatury 19. a 20. stol.

5) Stáří a mezigenerační odpovědnost ve vybraném díle české či světové literatury 19. a 20. stol.

6) Obraz „autority“ ve vybraném díle české či světové literatury 19. a 20. stol.

7) Obraz moderní civilizace v básnické tvorbě autorů 19. a 20. století

Diplomové práce

1) Interpretace a analýza tří vybraných románů Georgiho Gospodinova (zadáno)

2) Tvorba Věry Linhartové v kontextu nové vlna 60. let. (zadáno)

3) Vyprávění jako sebeospravedlnění (nespolehlivost a etika čtenářského úsudku ve vybraných románech 20. století)

4) Jazyk, média a společenská manipulace v satirické a dystopické próze 20. století

Mgr. Milan Mašát, Ph.D., MBA, Ed.D.: **(kapacita pro vedení prací pro tento AR je již naplněna)**

Bakalářské práce

1) Dítě jako svědek dějin v současné české a překladové literatuře pro děti a mládež Teoretická syntéza by posunula dosavadní důraz z tematiky šoa k širšímu rámci historické zkušenosti dítěte.

2) Multimodalita v současné obrazové knize pro děti: obraz, ticho a nedořečenost jako nositelé významu Téma rozvíjí profilovou linii multimodálních strategií, ale místo analýzy jednotlivých titulů by nabídlo širší typologii.

3) Terezín jako kulturní a pedagogický motiv v literatuře a umění pro děti a mládež Smyslem je propojit archiv, dětskou tvorbu, paměť a didaktický potenciál v jednom teoretickém rámci.

4) Obraz židovství, judaismu a antisemitismu v evropských učebních a literárních textech pro mladé čtenáře Vhodné jako komparativní teoretická práce mezi literaturou, kurikulem a hodnotovou výchovou.

5) Současná česká LGBT+ literatura pro dospívající: témata identity, těla a sociálního přijetí Zde je prostor pro přehledovou a interpretační práci nad oblastí, která je v profilu otevřena, ale ne systematicky shrnuta.

6) Pohádka jako prostor jinakosti: současné reinterpretace genderu, rodiny a diverzity Téma navazuje na pohádková a queer témata, ale posouvá je do širšího přehledového záběru.

7) Václav Havel a pohádka: alegorie, kódy a společenská kritika v textech pro mladšího čtenáře Dobře ukotvené v profilu a současně nevyčerpané jako širší teoretická syntéza.

8) Literatura pro děti a mládež jako nástroj kritického a globálního občanství Téma vhodně spojuje dětskou literaturu, human rights a občanské vzdělávání.

9) Cenzura a kontrola četby dětské knihy v Československu 1948–1989 Silné teoretické téma, které rozvíjí v profilu doloženou novější linii o ideologii, zákazu knih a čtenářské kontrole.

10) Literatura o válce a vysídlení pro děti a mládež po roce 2000: etické a didaktické souvislosti Vhodné jako přehledová práce přesahující samotnou tematiku šoa k novějším podobám konfliktu a nuceného přesunu.

Diplomové práce

1) Recepce multimodální knihy o migraci nebo válce žáky 2. stupně ZŠ Výzkumný přínos: propojení multimodality a reálné školní recepce, která v profilu není rozvinuta. Možný design: kvalitativní recepční šetření, rozhovory, žákovské artefakty.

2) Jak žáci 1. stupně rozumějí vizuálním a textovým svědectvím z Terezína Výzkumný přínos: spojení dětské tvorby, paměti a primární školní praxe. Možný design: případová studie nebo design-based research.

3) Komiks s historickou tematikou ve výuce literární výchovy: ověření dopadu na porozumění a hodnotovou reflexi Výzkumný přínos: profil už obsahuje komiks a šoa, ale chybí systematické ověření účinku ve výuce. Možný design: pretest-posttest nebo smíšený výzkum.

4) Připravenost budoucích učitelů pracovat s kontroverzními tématy v literární výchově Témata mohou zahrnout šoa, antisemitismus, Možný design: dotazník + polostrukturované rozhovory. válku, LGBT+ motivy.

5) Vliv dramatizačních a zážitkových metod na interpretaci náročného literárního textu na 2. stupni ZŠ Výzkumný přínos: spojuje doloženou výuku zážitkové pedagogiky a divadelního umění s empirickým ověřením.

6) Didaktická transpozice současné české poezie pro děti a mládež: akční výzkum na příkladu vybraného autora Vhodné například pro Radka Možný design: akční výzkum ve třídě, pracovní listy, reflexe žáků. Malého.

7) Využití literatury pro děti a mládež v multikulturní edukaci na 1. stupni ZŠ Výzkumný přínos: posun od jednorázové analýzy díla k ověřování didaktické transpozice. Možný design: intervenční výzkum.

8) Srovnání čtenářské reakce žáků gymnázia, SOU a lycea na tentýž historický nebo dokumentární text Výzkumný přínos: navazuje na čtenářskou gramotnost a rozšiřuje ji o komparaci různých typů škol.

9) Jak učitelé vybírají texty k tématu šoa po kurikulárních změnách: případová studie školní praxe Výzkumný přínos: propojuje kurikulum, profesní úsudek učitele a konkrétní textový výběr.

10) Etické čtení témat viny, odpuštění a odpovědnosti u středoškoláků na základě literatury o holokaustu. Výzkumný přínos: navazuje na axiologickou linii v profilu, ale převádí ji do empirického školního výzkumu.

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

1) Pilotní ověření pracovních listů k jedné vybrané knize s tematikou šoa na 1. stupni ZŠ Malý intervenční výzkum s přímým didaktickým výstupem.

2) Předporozumění žáků pojmům šoa, holokaust a antisemitismus před a po práci s literárním textem Dobře uchopitelné jako menší výzkum ve školní třídě.

3) Čtenářská odezva žáků 2. stupně na současnou českou knihu s LGBT+ motivem Přiměřeně úzké a současně nové vzhledem k dosavadnímu profilu.

4) Mluvený projev žáků při interpretaci literárního textu: případová studie jedné třídy Dobře navazuje na výuku kultury mluveného projevu a mluvených projevů.

5) Využití prvků waldorfské pedagogiky při práci s literárním textem: malý akční výzkum Smysluplné propojení školní praxe, alternativní pedagogiky a literární výchovy.

Mgr. Michal Kříž, Ph.D.:

Bakalářské práce

1) Od Danešova trojrozměrného modelu syntaxe k současným valenčním slovníkům (FGD)
- Teoreticko-metodologické srovnání: teoretická a historiografická práce pro studenty se zájmem o dějiny oboru. Zmapujeme přechod od strukturalistického pojetí syntaxe a valence u Františka Daneše (gramatická, sémantická a aktuální rovina) k formálnějšímu aparátu Funkčního generativního popisu (Sgall, Panevová, Hajičová) a jeho aplikaci ve slovníku VALLEX.

2) Styl online komunikace: analýza vybraných komunikátů se zaměřením na kontaktové prostředky a expresivitu budující online identitu uživatele.

3) Valenční chování sloves smyslového vnímání v současné češtině (korpusová sonda)
- Vybereme si úzkou skupinu sloves (např. vidět, slyšet, cítit) a na datech z ČNK zmapujeme jejich valenční rámce. Zaměříme na to, jak sémantický posun mění syntaktickou strukturu.

4) Aktualizace a automatizace (podle PLK) v jazyce současné internetové reklamy
- Budeme analyzovat, jak reklamní texty narušují jazykovou normu (aktualizace) za účelem upoutání pozornosti a jaké sémiotické mechanismy k tomu využívají.

5) Jazykový znak v on-line prostředí: Sémiotická analýza emotikonů jako indexů a symbolů
- Rozebereme, kdy emotikony fungují např. jako zástup za text (symbol), kdy dodávají pragmatický tón (index) a jak ovlivňují interpretaci výpovědi.

Diplomové práce

1) Pragmatická motivace valenčních posunů a změn diateze v mediálním diskurzu
- Průnik syntaxe a pragmatiky: výzkum toho, jak záměr mluvčího/pisatele (např. snaha zbavit se odpovědnosti, zatajit konatele) vede k výběru specifického valenčního rámce, deagentizaci nebo pasivizaci. Využití kritické analýzy diskurzu a valenční teorie.

2) Pragmatické aspekty v raných dílech Pražského lingvistického kroužku: K pramenům české pragmalingvistiky
- Historiografie lingvistiky: ačkoliv se pragmatika etablovala později, její zárodky lze najít už v Mathesiově funkčním přístupu, Bühlerově modelu jazykových funkcí (přijatém PLK) či Jakobsonově modelu komunikace. Cílem je tyto pragmatické „předobrazy“ v klasických textech PLK identifikovat a systematizovat.

3) Sémiotika ticha a odmlky: Pragmatické a strukturní funkce nevyjádřeného v asymetrické komunikaci
- Náročné téma na pomezí pragmatiky (teorie mluvních aktů, konverzační maximy), sémiotiky (ticho jako znakový nulový sufix) a analýzy diskurzu: budeme analyzovat (např. v politických rozhovorech nebo diskuzích), jaký sémiotický význam a pragmatický dopad má záměrné mlčení, vyhnutí se odpovědi či pauza.

4) Stylistická analýza vybraného literárního díla
- Téma na pomezí stylistiky a literární vědy: budeme analyzovat vybrané jazykové prostředky a jejich funkci ve vztahu k různým aspektům vyprávění, k charakterizaci postav apod. s cílem vypracovat ucelenou stylistickou analýzu konkrétního literárního díla.

5) Jazyková politika (Politics of Language) a jazykové plánování (Language Planning): jazyková politika a jazyková kultura; statusové a korpusové plánování.

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

1) Komunikační výchova a její základní cíle: rozvoj komunikačních dovedností u žáků v mezipředmětových vztazích (aplikace, zásady, projekty atp.).

2) Mediální výchova jako průřezové téma: mezipředmětové vztahy, projektová výuka.

3) Způsoby zadání a hodnocení slohových prací: zpětná vazba a hodnocení, práce s chybou; modely a přístupy k hodnocení slohových výstupů na ZŠ/SŠ.

Možné je zvolit i téma jiné po předchozí domluvě.

Mgr. Jana Adámková, Ph.D.:

Bakalářské práce

1) Jazykový cit jako lingvistický fenomén

2) Kultivovanost mluveného projevu v českých podcastech

3) Jazyková specifika textů generovaných umělou inteligencí

4) Větná stavba žákovských textů – mezi jednoduchostí a syntaktickou komplexností

5) Jak žáci argumentují? Analýza argumentačních textů

Diplomové práce

1) Žákovské psaní v době generativní AI

2) Vliv vědomého psaní na rozvoj pisatelské gramotnosti žáků základní školy

3) Autoregulace a reflexe při psaní – jak vést žáky k lepšímu plánování a revizi textu

4) Možnosti inovace výuky interpunkce – návrh metodických postupů a jejich ověření v praxi

5) Metalingvistické uvědomění žáků při práci se syntaktickým pravopisem

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

1) Rozvoj dovednosti revidovat vlastní text ve výuce českého jazyka

2) Morfologické jevy v autentických textech a jejich využití ve výuce českého jazyka

3) Syntaktické jevy v autentických textech a jejich využití ve výuce českého jazyka

Mgr. Monika Šindelková, Ph.D.:

Bakalářské práce

1) Pojetí vybraného jazykového jevu v odborné literatuře a učebnicích pro 1. stupeň ZŠ (2 práce)

2) Proměny didaktického pojetí vybraného jazykového jevu ve výuce na 1. stupni ZŠ (2 práce)

3) Komparace vybraných příruček k přípravě na jednotnou přijímací zkoušku z českého jazyka

Diplomové práce

1) Porozumění vybraným frazémům u žáků 1. stupně ZŠ

2) Strategie žáků při zdůvodňování pravopisných jevů na 1. stupni ZŠ

3) Diferenciace jazykových úloh v heterogenní třídě na 1. stupni ZŠ

4) Zpětná vazba učitele k žákovskému textu a její využití žákem při následné revizi textu

5) Žákovské prekoncepty vybraného jazykového jevu a jejich reflexe ve výuce na 1. stupni ZŠ

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

1) Návrh a ověření didaktického postupu při výuce vybraného jazykového jevu

2) Komparace odborného a školského pojetí vybraného jazykového jevu

3) Analýza výukových situací při práci s vybraným jazykovým jevem

Uvedená témata je nutné před zadáním konzultovat a předložit zamýšlenou strukturu práce. Témata je možné po dohodě upravit či blíže konkretizovat.
Studenti mohou rovněž navrhnout vlastní téma odpovídající odbornému zaměření vedoucí práce.

Mgr. Jakub Strýček:

Bakalářské práce

1) Sudetské romány Pavla Šuby

2) Interpretace vybraného díla poetismu určeného pro literaturu pro děti a mládež

3) Dětské deníky z období šoa jako historický pramen

4) Terezínské ghetto očima židovských autorek

5) Proměny obrazu dosídlování pohraničí v české literatuře: komparace vybraných děl

6) Konstantin Biebl a Jiří Wolker: reflexe přátelství v korespondenci a rané tvorbě

7) Zobrazení a proměny antických ženských hrdinek v současných převyprávěních pro děti a mládež

Diplomové práce

1) Trilogie Michala Chocholatého „Jiné místo, jiná doba“

2) Raná tvorba Františka Roberta Krause (Plyn, plyn…,pak oheň; A přiveď zpět naše roztroušené; David bude žít)

3) Alena Vostrá a její tvorba pro děti a mládež

4) Osudy židovských lékařek a dilemata etiky v extrémních podmínkách koncentračního tábora

5) Výuka antické literatury na střední škole

6) Transgenerační přenos traumatu holokaustu v rodinné paměti

7) Využití grafických románů při výuce o holokaustu na středních školách

Závěrečné práce pro rozšiřující studium ČJ (Učitelství pro 2. stupeň ZŠ)

1) Současná převyprávění antických mýtů pro děti a mládež

2) Obraz středověké literatury v současných učebnicích pro střední školy

3) Šíření dezinformací a popírání holokaustu v prostředí sociálních sítí